

Z ● ● Š Základní škola
● M Š ● a Mateřská škola
T G ● M T. G. Masaryka
● ● D ● Drásov

**Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Drásov,
příspěvková organizace**

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

Zaměření

Vytváření příznivé atmosféry ve škole.
**Základním principem prevence je vzájemná informovanost
a spolupráce.**

ŠKOLNÍ ROK 2018/2019

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola a Mateřská škola T. G. Masaryka Drásov, příspěvková organizace
Zřizovatel	Městys Drásov
Ředitel	Mgr. Kateřina Vaverová
Telefon	549 424 194, 774 230 415
E-mail	reditelka@zstgmdrasov.cz

Školní metodik prevence	Mgr. Světlana Valentová
Telefon	549 424 194/15
E-mail	valentova@zstgmdrasov.cz
Konzultační hodiny	Pondělí 12:25 – 13:25

Výchovný poradce	Mgr. Lucie Mácová – II. stupeň	
Telefon	549 424 194	
Konzultační hodiny	dle dohody	
	Počet tříd	Počet žáků/studentů
ZŠ - I stupeň	10	220
ZŠ - II.stupeň	7	129
Celkem	17	349

1.1 Použitá terminologie a zkratky

MPP – Minimální preventivní program

ŠMP – Školní metodik prevence

PP - Primární prevence

PPP – Pedagogicko-psychologická poradna

OSPOD – Odbor sociální a právní ochrany dětí

NNO - Nestátní nezisková organizace

OMP - Okresní metodik prevence

2. ÚVOD

Preventivní program není zaměřen na konkrétní jev, ale na mapování, vyhledávání a minimalizaci projevů rizikového chování žáků naší školy.

Základem fungujícího systému prevence je spolupráce členů školního poradenského pracoviště a dobrá komunikace mezi žáky, učiteli i rodiči.

Minimální preventivní program vychází následujících metodických doporučení a pokynů:

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve škole a školských zařízeních MŠMT ČR č.j.: 21 291/2010-28 od. 1.11.2010 (přílohy upravované 1.1.2012) 13 příloh, 2015 – doplněné o další rizikové chování – 7 příloh
 1. Návykové látky – drogy
 2. Rizikové chování v dopravě
 3. Poruchy příjmu potravy

4. Alkohol a děti školního věku
5. Syndrom týraného dítěte – CAN
6. Školní šikanování
7. Kyberšikana
8. Homofobie
9. Extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabák
14. Krizové situace spojené s ohrožením násilím ve školním prostředí, které přichází z vnějšího i vnitřního prostředí
15. Netolismus
16. Sebeпоškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví. Nastavení systémové metodické podpory a práce s rodinou a školou či školským zařízením.

- Vyhláška č. 72/2005 Sb. (novela 197/2016) o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízeních (Čj.: 21149/2016.)
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané (Čj.: 25 884/2003-24)
- Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT (Čj.: 37 014/2005-25)
- Úmluva o právech dítěte vyhlášena ve Sbírce zákonů č.104/1991
Postavení Úmluvy o právech dítěte v právním řádu ČR je dáno článkem 10 ústavního zákona č.1/1993 Sb., Ústavy ČR
- ústavní zákon č. 2/1993 Sb., listina základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku ČR
- Školský zákon 561/2004 ve znění pozdějších předpisů
Novela školského zákona (zákon č. 101/2017 Sb.)
- zákon č.65/2017 – zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek (nesmí se žáci na školách testovat na návykové látky – to může dělat jen policie a zdravotníci)

3. VSTUPNÍ INFORMACE

3.1 Charakteristika školy

Drásovská základní škola je spádovou školou. Více jak 40% žáků školy dojíždí z okolních obcí, z Malhostovic, Všechovic, Skaličky, Čebína, Nuzířova, Sentic a Tišnova. Dopravní obslužnost je velmi dobrá pro všechny věkové skupiny žáků i s ohledem na rozvrh školy. Vzdálenost autobusové zastávky od školy je cca. 400 m. Jedná se o úplnou ZŠ, jejímž zřizovatelem je městys Drásov. Školu navštěvuje na I. stupni 220 žáků a na II. stupni 129 žáků. Na jednoho pedagogického pracovníka školy připadá přibližně 15 žáků. Už z tohoto počtu žáků vyplývá, že pedagogové mohou ke svým žákům přistupovat individuálně. Také znalost prostředí rodin a dobrá komunikace s rodiči prevenci značně napomáhá.

Pracujeme podle ŠVP „ZŠ a MŠ Drásov – Škola otevřené komunikace“

Ve škole existují prostory, kde je možno předpokládat výskyt rizikového chování u žáků, především na toaletách, u školní jídelny, šatny v TV, v okolí šatních skříněk a kolem školní budovy.

3.2 Mapování situace z hlediska rizikového chování

Úroveň rizikového chování žáků na škole je průběžně zjišťována činností třídních učitelů, učitelů, asistentů pedagoga, metodika prevence, výchovných poradců a připomínkami dětí. Třídní učitelé se snaží o zlepšení klimatu jednotlivých tříd v třídnických hodinách. Objevují se případy hrubého, agresivního chování ke spolužákům, ostrakismu a vyčleňování některých jedinců z třídních kolektivů, nedodržování školního řádu, a to i v nižších ročnících.

Mimo prostory školy a mimo dobu vyučování omezený počet žáků kouří, z toho převážná většina dětí dostala první cigaretu od kamaráda.

Z dotazníkových šetření je patrné, že žáci 8. a 9. ročníku, kterým rodiče dovolí návštěvy diskotéky, mimo školu konzumují alkohol. Z výsledků rovněž vyplývá, že někteří naši žáci experimentují s marihuanou. Jsou zaznamenány projevy vandalismu a vulgárního chování. Nově se objevují projevy agresivity a nepřátelství šířené po sociálních sítích. Loni se na škole objevilo v 8. a 6. třídě sebepoškozování.

4. MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

4.1 Vytýčení rizikového chování

Primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže v působnosti naší školy je zaměřena na:

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví
- šikana, rasismus, xenofobie, vandalismus, kyberšikana
- kriminalita, delikvence
- užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky (OPL) a onemocnění HIV/AIDS a dalšími infekčními nemocemi souvisejícími s užíváním návykových látek
- závislost na politickém a náboženském extremismu
- netolismus (virtuální drogy) a patologické hráčství (gambling)
-

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí
- týrání a zneužívání dětí, včetně komerčního sexuálního zneužívání
- ohrožování mravní výchovy mládeže,
- poruch příjmu potravy (mentální bulimie, mentální anorexie).
- sebepoškozování

4.2 Cílové skupiny

Hlavní cílovou skupinu tvoří **žáci 1. - 9. ročníku základní školy**, se zvláštním přihlédnutím k dětem ze sociálně slabšího a málo podnětného rodinného prostředí, dětem se slabým prospěchem a s některými typy specifických vývojových poruch chování.

Pedagogové

Rodiče dětí navštěvujících naši školu. Individuální pozornost je pak věnována rodičům žáků žijících ve sociálně znevýhodněném prostředí a rodičům žáků z těch tříd, kde se vyskytly zárodky šikany.

4.3 Cíle prevence na škole

Dlouhodobým cílem prevence na škole je ve spolupráci s rodiči a ostatními institucemi formovat osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se a činit správná rozhodnutí. Osobnost, která si bude vážit svého zdraví, bude si umět zorganizovat svůj vlastní volný čas a bude umět zvládat sociální dovednosti.

Škola se snaží

- Působit na žáky tak, aby si postupně upevnili pozitivní vlastnosti a návyky, které jim pomohou v krizových situacích přijmout nejvhodnější řešení.
- Prohlubovat komunikační dovednosti mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů a překonávání překážek.
- Vytvářet podmínky pro kladné postoje pedagogických pracovníků a ostatních zaměstnanců školy k problematice prevence rizikového chování.

Střednědobé cíle:

- 1) zajistit pravidelnou práci s třídním kolektivem (třídní učitel, ŠMP, externí odborník)
- 2) podporovat vzájemnou činnost žáků
- 3) iniciovat pravidelné neformální setkávání pedagogů
- 4) podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
- 5) prohlubovat další vzdělávání pedagogických pracovníků
- 6) zavést efektivní třídnické hodiny za účelem stálého a včasného monitorování nálad ve třídách, zjišťování problémů k řešení.

Krátkodobé cíle:

1. zajistit efektivní provoz školního poradenského pracoviště ve složení vedení školy, školní psycholog, speciální pedagog, výchovný poradce, sociální pedagog a metodik prevence
2. pracovat na změně myšlení dětí, rodičů i pracovníků školní jídelny v oblasti zdravého životního stylu. Nadále spolupracovat s nadačním fondem Albert v rámci programu Zdravá pětka.
3. nabízet rodičům i starším žákům besedy a workshopy na téma zdravého životního stylu a změny stravovacích návyků.
4. zajistit besedy, nebo jiné aktivity s OSPOD (kurátorem pro mládež), Policií ČR, PPP s tématy prevence rizikového chování
5. pokračovat ve spolupráci se Spolkem psychologických služeb v Tišnově na realizaci dlouhodobého interaktivního programu PP pro 6. ročníky UNPLUGGED
6. podporovat aktivity zaměřeny na vhodné využití volného času dětí, spolupracovat se OSRPŠ ZŠ Drásov
7. řešit aktuální problémové situace v oblasti rizikového chování, v odůvodněných případech konzultovat s odborníky – psycholog, etoped

8. pokračovat ve spolupráci s etopedkou Mgr. Renatou Ježkovou oblasti prevence výskytu a řešení šikany.
9. pokračovat v DVPP v oblasti práce se třídou, zvládnání konfliktů, zvládnání agresivního chování žáků, komunikace s rodiči
10. nabídnout besedy s odborníky v oblasti PP rodičům našich žáků, zajistit pro rodiče informační materiály k problematice rizikového chování
11. zapojit se do projektu Nenech to být (internetový systém a mobilní aplikace bojující proti šikaně a vylučování z kolektivu na školách po celé ČR)
12. umístit prevenci na webové stránky školy a zajistit prezentaci MPP

4.4 Metody a formy práce

V rámci výuky budou kromě tradičních metod práce využívány také další metody, které se dosud osvědčily:

- aktivní sociální učení
- výklad (informace)
- individuální přístup k žákům
- samostatná práce (výtvarné, slohové, referáty...)
- přednášky, besedy
- dramatická výchova, sociální hry, hraní rolí, obhajoba názoru, trénování způsobu odmítání nabídky drog...
- párová skupinová práce ve třídě apod.

4.5 Tým, jeho vzdělávání a supervize

V tomto školním roce na naší škole pracuje školní poradenské pracoviště ve složení školní psycholog, speciální pedagog, sociální pedagog, výchovný poradce a metodik prevence. Členové tohoto týmu úzce spolupracují s ředitelkou školy.

Hlavní podíl na dalším rozvíjení znalostí a dovedností související s prevencí rizikového chování spočívá v samostudiu a v účasti na vybraných seminářích v rámci DVPP. Dalšího vzdělávání se mohou účastnit všichni pedagogičtí pracovníci školy. Pro pedagogy podílející se na realizaci MPP je metodickým pomocníkem školní metodik prevence, který pro ně vyhledává nové informace a podněty.

Supervizi nad MPP naší školy zajišťuje okresní metodik prevence (Mgr. Lenka Cupalová), který také metodicky vede ŠMP.

5. Realizace MPP

5.1 Primární prevence v rámci výuky předmětů

Prevence rizikového chování je součástí ŠVP a platných učebních osnov. Preventivní témata jsou nejčastěji frekventována v hodinách:

- výchova k občanství, výchova ke zdraví
- chemie, přírodopisu, přírodovědy
- prvouky
- vlastivědy, zeměpisu a dějepisu
- českého jazyka
- výtvarné výchovy, tělesné výchovy

Různé aspekty preventivního působení jsou mezipředmětově koordinovány. Prevenci provádíme i tehdy, když nastane vhodná situace (např. dotazy dětí, schůzka rodičů, problém ve třídě).

Preventivní postupy jsou důsledně diferencovány pro: 1. a 2. st., třída s rizikovým chováním, novým žákem, tělesně postiženým a integrovaným žákem apod. V hodinách prvouky, výchovy k občanství, výchovy ke zdraví klademe důraz na nácvik odmítání. Ve všech předmětech, které řešenému problému odpovídají, zařazujeme etickou a právní výchovu a výchovu ke zdravému životnímu stylu. Upřednostňujeme prožitkové a činnostní aktivity. Primární prevenci na I. stupni má

na starosti třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají především v prvouce, přírodovědě a vlastivědě.

Ročník	Předmět	Téma
1.	prvouka	„Na koho se mohu obrátit?“ Zdraví, vztahy ve třídě, rodinné vztahy Bezpečná cesta domů
2.	prvouka	Škola (šikana ve škole první náznaky a formy šikany Rodina a společnost (zneužívání, týrání, linky důvěry) První pomoc Lidé a věci kolem nás (chování k cizím lidem, jednání s nimi)
3.	prvouka	Kouření, alkohol(ismus)... Zdraví
4.	vlastivěda přírodověda	Bezpečná cesta do školy, dopravní výchova Vztahy ve třídě a v rodině Nebezpečné situace a předcházení jim Jedovaté zlozvyky (alkohol, cigarety, drogy)
5.	přírodověda vlastivěda	Bezpečná cesta do školy „Mám právo...“ Jak se chovat ve společnosti
6. – 7.	VZ VO	Duševní hygiena Závislosti Kouření a alkohol První pomoc Sexualita
8.	VO	Význam přátelství Láska a sexualita Osobnost a sebeúcta Šikana
9.	VO VZ	Úcta k ostatním lidem, rasismus Rodina Sexuální výchova – vztahy Společenské chování Prevence zneužívání návykových látek Psychohygiena Zdravá výživa Osobní bezpečí

5.2 Primární prevence mimo výuku:

Škola v tomto školním roce nabízí žákům, rodičům i učitelům možnost konzultací se školním psychologem.

Spolupracujeme též s těmito subjekty:

- PPP Brno Sládkova
- MÚ Tišnov, odbor sociálních věcí, sociálně právní ochrana dětí
- Kurátor pro děti a mládež: Bc. Radka Wágnerová DiS
- Mgr. Renata Ježková, etoped, ředitelka Diagnostického ústavu pro mládež Brno
- Spolek psychologických služeb, Tišnov – zastřešuje dlouhodobý interaktivní program primární prevence pro šesté třídy ZŠ a nižší stupeň gymnázií *Unplugged*
- Policie České republiky, Okresní ředitelství Brno-venkov, zprostředkovatel por. Mgr. Zdeňka Procházková, Trestná činnost páchaná dětmi

6. Nadstavbové aktivity v rámci školy

Tím se rozumí vše, co se pro děti připravuje nad rámec běžné výuky.

6.1 Činnost žákovského parlamentu

Školní parlament se schází nejméně jednou měsíčně, členové přinášejí na schůzky podněty ze svých tříd, poskytují tak vedení školy i ostatním pracovníkům školy cennou zpětnou vazbu.

Parlament se podílí se na organizaci školních akcí jako např. sběr papíru, pomerančové kůry, sbírka pro útulky, ples školy, pomáhá pořádat den dětí apod.

6.2 Školní projekty

Rodiče vítáni

Unplugged - letošním roce nebude realizován celý, využijí se jen některé jeho části (dle ohlasů pedagogů ztrácí aktuálnost)

Recyklohraní

Skutečně zdravá škola

6.3 Jednorázové akce

Adaptační pobyt pro žáky 6. ročníku

Dopravní výchova pro 4.a 5. ročník

Sportovní soutěže a turnaje

Projektový den – Vznik Československa a osudové osmičky v našich dějinách

Vánoční dílničky

Lyžařský výcvikový kurz pro první a druhý stupeň

Velikonoční dílničky

Karneval

Halloween pro 3. ročník

Den dětí

Den Země

Školní výlety

Výtvarné soutěže ZŠ

Návštěvy muzeí, divadel, knihoven

Čtení dětem

Příběhy bezpráví, Jeden svět na školách

Soutěž SAPERE – Vědět, jak žít

6.4 Nabídka zájmových kroužků:

- keramika pro první a pro druhý stupeň

- výtvarná dílna
- veselé pískání
- minivolejbal
- kuchtíci
- redakce škol. časopisu
- gymnastika
- zábavná matematika
- šachový kroužek
- dramatický kroužek
- sborový zpěv
- angličtina pro nejmenší
- hrátky s počítačem
- rukodělný kroužek
- florbal
- taneční
- ZUMBA pro děti
- volejbal
- polonéza
- roztleskávačky
- elektrotechnický
- šití

v budově školy funguje odloučené pracoviště ZUŠ

- žáci mají možnost navštěvovat zájmové kroužky i v Inspiru Tišnov

7. Spolupráce s rodiči a vzájemná informovanost

Pro zajištění dobré spolupráce je důležitá informovanost rodičů a žáků. Rodiče jsou informováni prostřednictvím školního systému edookit, na třídních schůzkách, na webových stránkách, prostřednictvím informační nástěnky. Rodiče problémových žáků jsou zváni k projednání závažnějších přestupků na jednání výchovné komise. Rodiče mohou v případě potřeby kdykoli po dohodě navštívit školního psychologa, ŠMP a výchovného poradce. Od letošního školního roku je zajištěn i sociální pedagog.

V případě potřeby je jim nabízena služba psychologického poradenství v poradně Spolku psychologických služeb Tišnov.

Škola je zapojena do sítě škol Rodiče vítáni.

Včasné projevy šikany může pomoci odhalit projekt Nenech to být.

8. Evaluace MPP

Pro evaluaci programu je nutné získávat informace i od rodičů a široké veřejnosti o chování žáků mimo školu.

V tomto školním roce zaměříme opět svoji pozornost na budování bezpečného prostředí a prevenci šikany - zvláště na problematické třídy v minulém školním roce.

Zpráva o plnění MPP je předkládána, projednávána a hodnocena na pedagogických radách školy.

9. Důležité kontakty

Krajský úřad JMK, Žerotínovo nám. 3/5, Brno

Oddělení prevence : pielinska.danuse@kr-jihomoravsky.cz

Protidrogový koordinátor : mozna.lenka@kr-jihomoravsky.cz

Orgán sociálně právní ochrany dětí OSPOD

Městský úřad Tišnov

Linka Bezpečí dětí a mládeže tel.:116 111 pomoc@linkabezpeci.cz.

Rodičovská linka tel.: 840 111 234, 606 021 021 pomoc@rodicovskalinka.cz

Modrá linka - linka důvěry pro děti a mládež tel.: 608 902 410 help@modralinka.cz

Linka psychopomoci tel.: objednani.poradna@modralinka.cz.

SVP Brno, Kamenomlýnská 2, 60300 Brno, tel: 775 989 826

Diagnostický ústav

Diagnostický ústav pro mládež, středisko výchovné péče a školní jídelna,

Veslařská 246, 637 00 BRNO, renata.jezkova@dum-brno.cz

Školská zařízení preventivně výchovné péče + Střediska výchovné péče SVP

G. Preisové 8, Brno svp.brno@volny.cz

Help me , Bořetická 2, Brno helpme@volny.cz

Psychiatrická léčebna a Detoxikační jednotka

Húskova 2, Brno Černovice, sekretariat@plbrno.cz

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti

Sládkova 45, Brno tel.: 548 526 802, poradna@pppbrno.cz, sladkova@pppbrno.cz

www.poradenskecentrum.cz

Spolek psychologických služeb

Náměstí Míru 114, Tišnov, spolekpsychologickychsluzeb@seznam.cz

Společnost Podané ruce

Vídeňská 225/3, 639 00 Brno, tel: 777 916 285, info@podaneruce.cz, www.podaneruce.cz

Fakultní nemocnice Brno-Bohunice

Jihlavská 20, Brno, tel.: 547191111 lpilarova@fnbrno.cz

Zde též non stop Krizové centrum -tel.: 532232078

Linka naděje : 547212333

Dětská nemocnice, Černopolní 9, Brno, tel.: 532234111 - klinická psychologie

Centrum dětských odborných zdravotních služeb, Bílý dům, Žerotínovo nám. 4/6, Brno, tel.:

533302111 - psychiatrie, psychologie

Bílý kruh bezpečí

Slovinská 41, Brno tel.: 541218122 bkb.brno@seznam.cz - pomoc obětem a svědkům trestných činů

Anabell - pro nemocné bulimií a anorexií

Bratislavská 2, Brno tel.: 542214014, 602766542, posta@anabell.cz

Veřejný chránc práv občanů - Ombudsman

Údolní 39, Brno, tel.: 542542888, podatelna@ochrance.cz

12. Odkazy

Sekce Prevence sociálně patologických jevů na stránkách MŠMT
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/prevence>

Centrum Adiktologie
www.adiktologie.cz/

Ministerstvo vnitra – Policie ČR/ prevence
www.mvcr.cz/

Spolek psychologických služeb Tišnov
<http://www.spolek-psychologickych-sluzeb.cz/>

Poradenské centrum pro drogové a jiné závislosti – PPP Brno, Sládkova 53
<http://www.poradenskecentrum.cz/>

Linka důvěry
<http://www.modralinka.cz/>

Projekt Nenech to být
www.nntb.cz

O drogách - portál primární prevence
www.odrogach.cz/

Informační portál o ilegálních a legálních drogách
www.drogy-info.cz

Dne: 30.9.2018

Mgr. Světlana Valentová
ŠMP

Schválila: Mgr. Kateřina Vaverová
ředitelka školy

Školní poradenské pracoviště (ŠPP)

Školní poradenské pracoviště v naší škole pracuje ve složení:

Mgr. Lucie Mácová- výchovný poradce, kariérový poradce

Mgr. Světlana Valentová- metodik prevence sociálně patologických jevů

Mgr. Milena Gébová - školní speciální pedagog- logoped

Mgr. Kateřina Večeřová – školní speciální pedagog

Mgr. Soňa Bajerová- školní psycholog

Bc. Lenka Ondříšková – sociální pedagog

Mgr. Petra Francová – speciální pedagog (screening potenciálních nezralostí v 1.ročníku)

Mgr. Eva Zachariášová – speciálně pedagogická specializace (mimořádně nadaní)

Mgr. Lucie Holubová – speciální pedagog

Cílem ŠPP:

- přiblížení poradenských služeb poskytovaných ve škole žákům, jejich zákonným zástupcům i pedagogům.
- zkvalitnění podpory inkluze (péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, metodická pomoc a příprava podmínek pro úspěšnou integraci těchto dětí atd.).
- prevence sociálně-patologických jevů
- včasné odhalování problémového chování ve škole
- omezení školní neúspěšnosti a předčasného odchodu žáků ze vzdělávání
- průběžná a dlouhodobá péče o děti s neprospěchem
- péče o nadané žáky a mimořádně nadané žáky
- poskytování služeb kariérového poradenství společně s kariérovým vzděláváním a poskytováním informací o možnostech uplatnění po ukončení ZŠ
- prohloubení kontaktů s pedagogicko - psychologickou poradnou (PPP), speciálně - pedagogickým centrem (SPC), střediskem výchovné péče (SVP) aj.
- zpracování intervenčních postupů
- koordinace činnosti ŠPP a jeho služeb s dalšími poradenskými institucemi.

Výchovná poradkyně pro základní a mateřskou školu, kariérová poradkyně

Mgr. Lucie Mácová

- poskytuje odborné poradenství a individuální konzultace zákonným zástupcům, žákům gymnázia i učitelům při základní orientaci ve speciálních vzdělávacích potřebách žáka
- koordinuje další postup při zjišťování individuálních vzdělávacích potřeb žáka a následný postup při zajišťování odborné péče
- zajišťuje komunikaci a spolupráci při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mezi rodinou, školou a dalšími odborníky (pedagogicko psychologické poradny apod.)
- spolupracuje s rodinou a učiteli při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka, vyhodnocuje navržená opatření, jejich účinnost
- v rámci kariérového poradenství poskytuje zákonným zástupcům pomoc při orientaci v nabídce vhodné střední školy
 - Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení)
 - Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce
 - Prevence školního neúspěchu žáků (náprava, vedení, apod.)
 - Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání
 - Konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí
 - Konzultace se zákonnými zástupci mimořádně nadaných dětí

KONZULTAČNÍ HODINY:
dle individuální dohody
KONTAKT:
macova@zstgmdrasov.cz

Psycholožka

Mgr. Soňa Bajerová

Školní psycholog je poradenským pracovníkem školy. Pracuje jak s jednotlivci, tak s celými třídami. Všem žákům poskytuje individuální poradenské služby a mohou se na něj kdykoli obrátit se svými problémy. Při práci se třídami zjišťuje atmosféru ve skupině dětí, zaměřuje se na zlepšení spolupráce a komunikace mezi žáky, pomáhá stmelovat třídní kolektiv. Pokud se ve třídě vyskytne například šikana nebo dochází k izolaci některého z žáků v třídním kolektivu je právě součástí práce školního psychologa tuto situaci změnit k lepšímu. Spolu s metodikem prevence se může podílet i na přípravě preventivních programů pro jednotlivé třídy.

Školní psycholog není ve škole jen pro samotné žáky, ale součástí jeho činnosti je také práce s pedagogy. Těm nabízí další vzdělávání, poskytuje jim poradenské služby v pracovních i osobních záležitostech. Spolu s nimi se podílí na přípravě specifických programů na míru každé třídy a poskytuje metodické vedení. Organizuje vzdělávací semináře, které jsou pro učitele příležitostí k dalšímu rozvoji specifických dovedností práce s jednotlivými žáky i celou třídou nebo obohacením o nové metody práce.

Školní psycholog se zabývá všemi záležitostmi souvisejícími s výchovou a vzděláváním. Mohou se na něj tedy obracet i samotní rodiče, pokud řeší těžkosti spojené s výchovou nebo školním vzděláváním svých dětí. Školního psychologa je možné využít také k prvnímu kontaktu psychologické služby, protože spolupracuje s řadou institucí v daném regionu. Ve své práci se řídí také etickými normami přijatými Asociací školních psychologů ČR a SR, které představují závaznou normu pro pracovní postupy ve vztahu ke klientům, rodičům i pedagogům.

KONZULTAČNÍ HODINY:
Úterý – 8.30-15.30 nebo dle dohody
KONTAKT:
bajerova@zstgmdrasov.cz

Preventista sociálně – patologických jevů

Mgr. Světlana Valentová

- Zjišťování sociálního klimatu ve třídě
- Screening, ankety, dotazníky ve škole
 - Individuální případová práce se žáky v osobních problémech (konzultace, vedení)
 - Krizová intervence a zpracování krize pro žáky, pedagogické pracovníky a zákonné zástupce
 - Skupinová práce s žáky
 - Koordinace preventivní práce ve třídě, programů pro třídy apod.
 - Podpora spolupráce třídy a třídního učitele
 - Individuální konzultace pro pedagogické pracovníky v oblasti výchovy a vzdělávání
 - Konzultace se zákonnými zástupci při výukových a výchovných problémech dětí
 - Pomoc při řešení multikulturní problematiky ve školním prostředí

- KONZULTAČNÍ HODINY:
- pondělí: 12:25 – 13:25 nebo dle individuální dohody
- KONTAKT:
- valentova@zstgmdrasov.cz

Speciální pedagog – logoped

Mgr. Milena Gébová

- provádí logopedickou diagnostiku
 - zajišťuje odbornou speciálně – pedagogickou péči logopedickou, reedukaci narušené komunikační schopnosti
 - nabízí pro rodiče konzultace problematiky řečového postižení a dalších školních, výchovných a vývojových nedostatků s tím spjatých
 - integrovaným žákům poskytuje v souladu s doporučením speciálně pedagogického centra pro vady řeči poskytována **systematická a intenzivní individuální logopedická péče.**
- KONZULTAČNÍ HODINY:
 - dle individuální dohody
 - KONTAKT:
 - gebova@zstgmdrasov.cz

Speciální pedagog – poskytování speciálně-pedagogické péče v rámci disponibilních hodin i vedení hodin reedukační péče

Mgr. Kateřina Večeřová

- poskytuje reedukační péči s cílem pracovat dle individuálních oslabení žáka, rozvíjet oslabené funkce (zrakové, sluchové, grafomotoriku ...), procvičovat čtení a orientaci v textu, trénovat obtížné pravopisné jevy, odstraňovat specifické chyby apod.
 - reedukace probíhá v rámci vyučování, v malých skupinách či zcela individuálně, žáci věnují procvičovanému plnou pozornost, jsou neustále „vyvolávání“
 - pokud je u žáka zřejmá únava, je aktivizován jinou činností, žáci získávají okamžitou zpětnou vazbu při chybě a mohou s chybou pracovat
 - spolupracuje na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu integrovaného žáka, na pravidelném vyhodnocování účinnosti navržených opatření i spolupráce rodiny, školy
 - společně s třídními učiteli spolupracuje na vypracování plánu pedagogické podpory
 - zajišťuje komunikaci a spolupráci při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mezi rodinou, školou a dalšími odborníky (pedagogicko - psychologické poradny, speciálně-pedagogická centra apod.)
- KONZULTAČNÍ HODINY:
 - dle individuální dohody
 - KONTAKT:
 - katerina.vecerova@zstgmdrasov.cz

Speciální pedagogové – zajišťování reedukační péče

Mgr. Lucie Holubová

Mgr. Eva Zachariášová

Mgr. Petra Francová

- speciální pedagožky zajišťují reedukační péči dle individuálních vzdělávacích potřeb žáka

- spolupracují na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu integrovaného žáka, na pravidelném vyhodnocování účinnosti navržených opatření i spolupráce rodiny, školy
- společně s třídním učitelem spolupracují na vypracování plánu pedagogické podpory
- zajišťují komunikaci a spolupráci při péči o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami mezi rodinou, školou a dalšími odborníky (pedagogicko - psychologické poradny, speciálně-pedagogická centra apod.)

- KONZULTAČNÍ HODINY:
- dle individuální dohody
- KONTAKT:
- holubova@zstgmdrasov.cz
- zachariasova@zstgmdrasov.cz
- francova@zstgmdrasov.cz

KRIZOVÝ PLÁN

OMAMNÉ A PSYCHOTROPNÍ LÁTKY

Při nálezů neznámé látky

1. MOŽNOST

- c) Zajistí-li pedagog podezřelou látku a je podezření, že se jedná o drogu či jinou škodlivou látku, v **přítomnosti dalšího člena pedagogického sboru uloží tuto látku do obálky**.
- e) Na obálku napíše **datum, čas a místo zajištění látky, příp. komu byla odebrána, podepíše se a uvede jméno svědka**. Obálku přelepí, opatří razítkem školy a uschová ji do školního trezoru.
- g) Poté je nutno bezodkladně **vyrozumět policii**. Identifikaci provede vždy policie, nikoli zaměstnanec školy. Při převzetí neznámé látky policistou si škola nechá tuto skutečnost **písemně potvrdit**.
- h) Pokud je zajištěna podezřelá látka u dítěte, které jeví známky otravy, předá se látka stejným způsobem uložená přivolanému lékaři.

2. MOŽNOST

- a) pedagog neznámou látku **ponechá na místě nálezů**
- b) bezodkladně **zavolá policii**
- c) do příjezdu policie **zajistí dohled** na místě nálezů, příp. zadrží studenta, u něhož byl nález učiněn

Při ohrožení zdraví studenta

V případě ohrožení zdraví studenta v důsledku podezření na požití omamné látky se postupuje tak, jako když student přijde do školy s horečkou.

- b) Dítě jevící příznaky užití omamné látky **je odvedeno ze třídy** do místnosti, kde zůstane po dobu, než si pro něj přijdou rodiče nebo lékařská služba. Pedagog zajistí nad dítětem **dohled dospělé osoby**.
- e) Škola **bezodkladně informuje rodiče** studenta nebo jeho zákonné zástupce o blíže nespécifikovaných zdravotních potížích studenta, rodiče jsou vyzváni k tomu, aby si dítě co nejdříve vyzvedli ze školy, neboť je nutné lékařské vyšetření.

→ *Rodič si přijde do školy pro žáka*

- je seznámen se zdravotními potížimi
- po užití stimulačních či kanabinoidních látek (jsou např. zornice rozšířené), škola apeluje na rodiče, aby s dítětem navštívil lékaře.
- pedagog odkáže rodiče na odborníky na specializovaných pracovištích (psychologicko pedagogická poradna apod.)

→ *Rodič si do školy pro dítě nepřijde*

Škola přehodnotí zdravotní stav žáka, pracovník školy **zavolá lékařskou službu** (může jít o předávkování návykovou látkou) nebo **zajistí převoz k lékaři s doprovodem dospělé osoby**. Rodič je o postupu školy předem informován.

f) Škola **vyhotoví zápis** průběhu celého případu a stanoví postup, jak zamezí případnému výskytu studenta pod vlivem omamné látky nebo výskytu podezřelé látky ve škole.

→ *ve školním řádu je uveden zákaz nošení, držení, distribuce a zneužívání návykových látek v areálu školy včetně sankcí, které z porušení vyplývají.*

→ *proběhne třídní schůzka rodičů, seznámení s účinky a příznaky užití návykových látek dítěte, jak se škola k případu postaví, jak bude pracovat s rizikovou třídou v preventivní oblasti, rodiče jsou vybidnuti ke spolupráci při výskytu sociálně nežádoucího chování, jsou seznámeni s náplní práce a konzultačními hodinami metodika prevence a výchovného poradce. Jsou seznámeni s tím, že dítě pod vlivem návykové látky ve škole porušuje vnitřní řád školy.*

→ *student, který prokazatelně zneužíval omamnou látku v areálu školy a tím porušil řád školy, bude kázeňsky potrestán dle školního řádu.*

→ *škola pozve nejrychlejší cestou rodiče studenta k jednání se školou. Rodiče jsou seznámeni se všemi*

skutečností případu, porušením řádu školy, návrhem výchovného opatření, který schválila a doporučila pedagogická rada. Škola **doporučí** rodičům studenta **specializovanou pomoc odborníků**, škola **vyhotoví dva zápisy z jednání**, jeden obdrží rodiče, druhý zůstane uložen ve škole. Škola nabídne rodičům pomoc – monitorování, pravidelné schůzky R + TU, ŠMP, VP.

→ **studenti jsou obecnou formou seznámeni s případem** a jsou upozorněni na závažnost držení, přechovávání a užívání návykové látky a to nejen v areálu školy.

→ **třída**, v níž se problém objevil, **bude monitorována**, budou v ní pracovat odborníci /dlouhodobé prožitkové programy/ primární prevence, sekundární prevence.

i) Škola **informuje sociální odbor** v případě že student je prokazatelně ovlivněn drogou (i alkoholem) nebo je v akutním ohrožení zdraví po požití drogy, tj. při nebezpečí předávkování a trvalého zdravotního poškození včetně vzniku návyku a bezprostředním ohrožení života nebo po průkazném zjištění zneužívání návykových látek ve škole

Při podezření, že student zneužívá návykové látky (časná intervence)

Metodik prevence, výchovný poradce, třídní učitel, pověřený pracovník:

b) provede **diskrétní šetření** - zjistí citlivě co nejvíce informací (od spolužáků, rodičů, z poradny apod.)

f) provede **pohovor s dítětem** – podle vztahu pracovníka s dítětem buď osobně nebo za přítomnosti jiného učitele, nebo jiné osoby (psychologa, sociálních kurátorů, pracovníků oddělení pro dítě, kontaktního centra apod). Doporučí mu rozhovor s odborníkem (Linka důvěry, pedagogicko psychologická poradna, zdravotní zařízení, střediska výchovné péče apod).

Po důvodném podezření

k) citlivě **informuje rodiče**, event. jiné zákonné zástupce a upozorní je na další postup školy v případě akutního ohrožení zdraví po požití drogy - nebezpečí z předávkování a trvalého zdravotního poškození, včetně vzniku návyku hraničí s bezprostředním ohrožením života

p) v případě negativní reakce rodičů na sdělené skutečnosti a v případě, že rodiče nezařídí pro žáka další péči, uvědomí sociální odbor

t) pokud není v silách školy společně s rodiči problém vyřešit, doporučí další odbornou pomoc

KRIZOVÝ PLÁN

ŠETŘENÍ A VÝSLECH POLICIÍ

Vstup policie do školy

Zaměstnanci školy se snaží o maximálně dobrou spolupráci, vzájemný respekt a vstřícnost.

1. Policista je povinen prokázat se

4stejnokrojem s identifikačním číslem nebo

5služebním průkazem nebo

6odznakem služby kriminální policie nebo

7ústním prohlášením „policie“.

2. V případě pochybností o totožnosti policisty si zaměstnanec školy **ověří totožnost** telefonickým dotazem na pracoviště policie.

3. Ředitel školy nebo jeho zástupce se **seznámí s předmětem policejního úkonu a důvodů, jež k němu vedou.**

Předvolání a předvedení studenta, podání vysvětlení a výslech

Policie může vyžadovat podání vysvětlení, provádět výslech, předvolat nebo předvést studenta mimo školu. Výslech se provádí zpravidla policisty v občanském oděvu, převezení za použití civilního vozidla.

Škola zajistí **dohled dospělou osobou** po celou dobu služebního zákroku i služebního úkonu a to i v případě, že je proveden ve škole. **Písemně je zaznamenáno číslo policisty, jméno převáženého dítěte a datum.** Po ukončení procesu je student předán zpět do školy nebo je předán zákonnému zástupci.

8. **Vyrozumění rodičů** provádí policista **předem** (u osoby mladší 15 let informuje také orgán sociálně právní ochrany mládeže), v případě, že tak neučinil, informuje rodiče třídní učitel – o způsobu vyrozumění se domluví s policistou.

Policista může úkon provést i v případě, že vyrozumění rodiče nelze zajistit a provedení úkonu nelze odložit. V případě, že by vyrozuměním rodičů bylo mařeno vyšetřování, vyrozumí škola zákonného zástupce bezprostředně po souhlasu policie. Podle zákona mohou být mladiství vyslýcháni i bez účasti osob vykonávajících dohled nad nezletilými.

9. Na požádání policie ředitel školy **poskytne vhodnou místnost** k šetření studenta ve škole, **zajistí také pedagogický dozor.**

Osoby přibrané k výslechu (dozor) mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslýchané osoby.

Pro děti a mládež platí v plné míře **presumpce nevinny.**

OZNAMOVÁNÍ TRESTNÉ ČINNOSTI

2. V případě, že je zaměstnanec školy svědkem trestné činnosti nebo se o ní dozví, **ohlásí to řediteli školy.** Je proveden **písemný zápis.**

4. Škola celou záležitost **oznámí Policii ČR.**

Trestnou činností se rozumí užívání omamných látek, gamblerství, šikana, týrání, vraždy, loupeže, pohlavního zneužívání, znásilnění, majetková trestná činnost, dále vystavení šikaně či týrání, příp. jinému nežádoucímu zacházení ve škole i mimo školu apod.

KRIZOVÝ PLÁN

ŠIKANA

Škola je povinna řešit šikany ve škole a na akcích pořádaných školou, mimo školu je to věc policie a rodičů. Diagnostiku a vyšetřování šikany provádí osoba, která má silu celý proces ustát. Důležité je mít v někom oporu (ředitel...).

B. Učitel je svědkem šikany – brutálního násilí

1. Překonání šoku pedagoga!

2. Bezprostřední záchrana oběti (zaštitit svým tělem oběť)! Odvést okamžitě ze třídy!

3. Ihned se vrátit zpět do třídy nebo do ní poslat jiného pedagoga, příp. pověřit dozorem někoho ze studentů (zabránění domluvě agresorů na křivé skupinové výpovědi)! **Zalarmovat další pedagogy** a domluvit se na spolupráci při vyšetřování – i za cenu přerušování výuky!

5. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (dát oběti napít, zajistit lékařské vyšetření)! Po návratu od lékaře **nepouštět oběť zpět do třídy.**

7. Kontaktovat rodiče oběti.

Při rozhovoru s rodiči se vyvarovat slovu šikana, lépe je používat trápené nebo ubližované dítě. Hovořit s nimi „na rovinu“, ujistit je, že se konflikt řeší. Dohodnout s rodiči, jakým způsobem bude zajištěna bezpečnost dítěte (nejlépe nechat doma).

8. Ohlásit celou věc policii.

Následuje vlastní vyšetřování.

D. Učitel se o šikaně od někoho dozví

OVĚŘENÍ SITUACE

2. Kontaktovat rodiče

a) zavolat rodičům (ne v přítomnosti dítěte!)

Při rozhovoru s rodiči nemluvit o šikaně, pouze si ověřit signály (pomočování, zvraty v chování, noční děsy, poškození věcí, změny v chování, zhoršení prospěchu, vyhýbání se tělocviku – modřiny apod.)

c) upozornit, že se o tom dítě nemá dozvědět (abys se to nedoneslo do třídy)

d) vyžádat souhlas rodičů k vyšetřování, zdůraznit zájem na bezpečí dítěte

3. Podepsat souhlas k vyšetřování

5. Najít kolegy (max. 3), kteří budou spolupracovat na šetření. (Třídní učitel může spolupracovat, ale nesmí být hlavní vyšetřovatel.)

6. Nalezení vhodných informátorů

Obezřetně promluvit s vhodnými spolužáky tak, aby se to nedoneslo třídě (nejvhodnějšími informátory jsou průměrní studenti, ne hvězdy, ne podprůměrní)

7. Nalezení vhodných svědků

Promluvit s více informátory, případně je požádat, zda-li by to mohli dosvědčit. **Nenaléhat!**

VYŠETŘOVÁNÍ

- upozornit na provádění zápisu
- netlačit, nechat je říct to, co chtějí
- mít při vyšetřování třetí osobu proti obvinění ze strany rodičů
- pokračuje pomoc a podpora oběti

1) ROZHOVOR SE SVĚDKY

svědky vyslechnout postupně, pokud se rozcházejí ve výpovědi je možná konfrontace všech svědků, navodit atmosféru podpory a povzbuzení, že jejich spolupráce nebude prozrazena a je zajištěna jejich bezpečnost, vše si zapisovat

2) ROZHOVOR S AGRESORY

Agresor se po rozhovoru nesmí vrátit zpět do třídy!

1. Zahřívací předkolo

Sednout si proti agresorovi, říct mu to „natvrdo“, chtít vědět, co všechno dělal, upozornit na zapisování, potom mlčet!

2. Monolog

narušit mu jeho prostor, dívat se do očí, nepovzbuzovat, jen si vše zapisovat, počkat až domluví

3. Dialog - doplňující otázky

klást otázky tak, aby se zapletl do vlastních lží, stupňovat citové napětí, nabídnout polehčující okolnosti v případě přiznání se, nechat si od něj podepsat zápis, pokud nepodepíše, oznámit mu, že budou informováni rodiče

Zopakovat se všemi agresory. Každého po rozhovoru odvést do jiné třídy.

4. Konfrontace

všem agresorům naráz oznámit, jak kdo z nich vypovídal
začnou se mezi sebou dohadovat a pomlouvat

Zajistit ochranu oběti – nechat ji bezpečně odejít ze školy (informovat rodiče) nebo zajistit její ochranu! Agresorům oznámit, jak budou postiženi v případě, že oběť znovu napadnou (např. při jakémkoli náznaku šikanování budou vyloučeni nebo bude případ nahlášen policii). Zdůraznit, že k jejich snaze napravit situaci bude přihlédnuto ve výchovné komisi.

3) ROZHOVOR S OBĚTÍ

Rozhovor provést na místě, které je bezpečné, sedět vedle sebe jako partneři, bez třetí osoby. Bez nátlaku! (Zeptat se, jak se mu daří, co se děje doma..., mluvit o pocitech – „Mám pocit, že se ve třídě necítíš dobře, chceš mi o tom něco říct?“ apod.)
Sdílet oběti možnosti řešení a nechat oběť vybrat – metoda usmíření, metoda vnějšího nátlaku.

A) METODA USMÍŘENÍ

Provádí se především **u počátečních stadií šikany a vykazuje-li agresor ochotu své chování změnit.**

Metodě usmíření předchází

8 rozhovor s informátory a oběťmi, nalezení vhodných svědků, rozhovory se svědky

9 rozhovor s obětí

10 rozhovor s agresory (v případě, že se ukáže, že agresor není ochoten ke změně, následuje metoda vnějšího nátlaku)

Společné setkání a hledání nápravy: hovořit se třídou v komunitním kruhu (včetně třídního učitele), sezení neprotahovat, opakovat asi 1/14 dní, max. 20 min., omluva a usmíření agresora a oběti, předkládání návrhů pro nápravu

Vhodné otázky: Co si myslíte, že není v téhle třídě v pořádku? Co byste mohli udělat, aby se to příště nestalo? Kdo si myslí, že by byl schopen XY bránit? (ochránce dát do roviny oficiality, má povinnost ubližování ohlásit)

Provést max. 4 sezení, při posledním položit otázku, jestli si myslí, že je problém vyřešen.

B) METODA VNĚJŠÍHO NÁTĽAKU

Provádí se u pokročilejších forem šikany.

1. Vytvořit výchovnou komisi:

vyšetřovatel
třídní učitel
ředitel (zástupce)

popř. někdo za rodiče (ne od agresora nebo oběti)
a **nezávislý člověk** (pedagog jiné školy, lékař...)

Před zasedáním nejednat s rodiči agresorů!

2. Celá komise se sejde předem a domluví se, jaké budou asi tresty.

3. Agresoři chodí před komisi a znovu vypovídají, sdělit, že komise rozhodne (tvářit se vážně).

4. Porada komise na trestech. (Trestat intenzivně, ale mít kam stupňovat.)

5. Zavolat agresory a oznámit agresorům tresty.

6. Oznámit potrestání před celou třídou za přítomnosti celé komise! (Agresoři si stoupnou u dveří a vyslechnou si rozsudek.) **Bez obětí!**

7. Následuje komunitní kruh s třídním učitelem. Při prvním sezení bez obětí!

8. Pozvat rodiče agresorů i obětí. Ne najednou!

rodiče obětí: informovat, jak bylo zajištěno zdraví jejich dítěte a sdělit, jak byli agresoři potrestáni.

rodiče agresora: rodiče agresorů informovat každého zvlášť, sdělit, jak byli potrestáni jejich děti,

upozornit je na to, že je to závislé chování („určitě by si nechtěli vybrat partnerku, ke které by se chovali stejným způsobem“)

VŠE SI NECHAT PODEPSAT!

Postup při řešení výchovných problémů

1. Individuální pohovor se žákem nebo zápis do žákovské knížky
2. Pohovor učitele (třídní učitel a popř. zástupce pedagogického sboru) s rodičem a výchovnou poradkyní a asistentkou školního metodika prevence (zápis se provádí do interní knihy). Výsledek jednání je sdělen metodikovi prevence.
3. Pohovor s rodiči, výchovnou poradkyní, ředitelkou školy nebo zástupkyní školy (zápis dostávají 1x rodiče a 1x zůstává na škole)
4. Pohovor kurátora s žákem (případně i s rodiči žáka), který má výchovné problémy

Šikana

Definice pojmu

Úmyslné a opakované ubližování slabšímu (neschopnému obrany) jedincem nebo skupinou, jak fyzické, tak i psychické, ponižování lidské důstojnosti, jde spíš o postoj než o čin.

Dominantní znak šikany – bezmocnost oběti. Neoddělitelnou součástí problému je skupinová dynamika.

Varovné signály šikany pro rodiče – dítě nemá kamaráda, nechut' jít do školy, střídá různé cesty do školy a ze školy, žádá peníze, často „ztrácí“ své věci, trpí zdravotními problémy (bolesti břicha, hlavy,...), zdržuje se většinou doma, výkyvy nálad, odmítá se svěřovat,...

Rodiče by měli odlišovat např. běžnou klukovskou šarvátku od skutečné šikany. Měli by poskytnout dítěti veškerou podporu. Měli by zjistit (zmapovat situaci) a popř. informovat pedagogy ve škole.

Postup při řešení šikany:

Napomenutí třídního učitele, DTU, DŘŠ, snížená známka z chování

Převedení do jiné třídy, pracovní skupiny

Doporučit rodičům oběti i agresora návštěvu v poradenském či jiném zařízení

Doporučit rodičům dobrovolné umístění dítěte do pobytového zařízení SVP, diagnostického ústavu

Podání návrhu orgánu sociálně-právní ochrany mládeže k zahájení řízení předběžného opatření či ústavní výchovy

Pokud došlo k závažnějšímu případu šikanování – vyzumět policii

Devět kroků při řešení počáteční šikany

– rozhovor s informátory a oběťmi

- 1) nalezení vhodných svědků
- 2) individuální, popř. konfrontační rozhovory se svědky
- 3) ochrana oběti
- 4) rozhovor s agresory, popř. konfrontace mezi nimi
- 5) výchovná komise
- 6) rozhovor se zákonnými zástupci oběti
- 7) práce se třídou

Řešení případů související s krádežemi a vandalismem v prostředí škol

Jak postupovat při nahlášení krádeže žákem

- 1) O události pořídít záznam na základě výpovědi poškozeného.
- 2) Věc předat orgánům činným v trestním řízení (ohlásit na místní nebo obvodní oddělení Policie ČR), nebo poučit poškozeného žáka (jeho zákonného zástupce), že má tuto možnost.
- 3) V případě, že je znám pachatel, je třeba nahlásit věc orgánu sociálně-právní ochrany (byl-li pachatel mladší 18 let) a současně věc předat orgánům činným v trestním řízení.

Jak postupovat preventivně proti vandalismu

- 1) Ve školním řádu uvést, že každý je odpovědný za škody, které svým jednáním způsobil, a proto po něm bude škola požadovat náhradu, jestliže škodu způsobil úmyslně nebo z nedbalosti.
- 2) V poučeních o bezpečnosti a ochraně zdraví je třeba se problematice vzniklých škod věnovat a žáky opakovaně upozorňovat na jednání, které k poškození majetku vede a jak se takovému jednání vyhnout.

Jak postupovat při vzniku škody

- 1) Jakmile vznikne škoda na školním majetku, je třeba o celé záležitosti vyhotovit záznam a pokusit se odhalit viníka.
- 2) V případě, že viníka škola zná, může na něm (jeho zákonném zástupci) vymáhat náhradu škody.
- 3) **V případě, že nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody, může škola vymáhat náhradu soudní cestou.**

Postup při neomluvené absenci

O neomluvené či zvýšené omluvené nepřítomnosti informuje třídní učitel výchovného poradce.

Neomluvenou nepřítomnost do součtu deseti hodin řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce žáka pozván prostřednictvím žákovské knížky, telefonického rozhovoru, pomocí školního informačního systému či doporučeným dopisem. Projedná důvod nepřítomnosti žáka a způsob omlouvání jeho nepřítomnosti a upozorní na povinnost stanovenou zákonem. Seznámí zákonného zástupce žáka s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence. Provede zápis z pohovoru, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem žáka. Zákonný zástupce žáka zápis podepíše a obdrží kopii zápisu.

Při počtu neomluvených hodin nad 10 svolává ředitel školy výchovnou komisi. Pozvání zákonných zástupců na jednání se provádí buď prostřednictvím žákovské knížky, telefonicky, školním informačním systémem či doporučeným dopisem. O průběhu a závěrech jednání se provede zápis, které zúčastněné osoby podepíší.

V případě, že neomluvená absence žáka přesáhne 25 hodin, ředitel školy bezodkladně pošle oznámení o pokračujícím záškoláctví s náležitou dokumentací příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany dětí. Tato ohlašovací povinnost vychází z platné právní úpravy (zákon 359/199 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, §6 a 10)

Postup při řešení úrazů způsobených v době školního vyučování

- a) Vyučující poskytne poraněnému první pomoc a poté ohlásí úraz v ředitelně. Následně bude informovat rodiče telefonicky, v případě drobného úrazu prostřednictvím žákovské knížky. V případě ošetření ve zdravotnickém zařízení se pokusí dojednat příchod rodičů do školy, aby si doprovodili zraněné dítě k lékaři.
Zodpovídá: učitel zařizující ošetření (záleží na okolnostech, bude buď pedagogický dozor, učitel mající výuku v hodině nebo třídní učitel či asistent pedagoga).
- b) Vyučující vyplní přesně záznam o úrazu do knihy úrazu v ředitelně – učitel zařizující ošetření.
- c) Vyučující vyplní tiskopis (vzvedne si jej u zástupkyně školy) – záznam o úrazu, v případě, když je úrazem zapříčiněna nepřítomnost žáka nebo pokud je pravděpodobné, že žák bude poskytnuta náhrada za bolest. Tiskopis (pro pojišťovnu) předá zraněnému. Žák nebo rodiče jej odevzdá ošetřujícímu lékaři. Lékař vyplní tiskopis po skončení léčby. Žák nebo rodiče ho přinesou do školy
- d) V případě úrazu pracovníka školy zajistit také vyplnění tiskopisu – zraněný osobně.
- e) Po shromáždění všech tiskopisů je nutné je co nejdříve odevzdat do ředitelny k likvidaci – učitel zařizující ošetření.
- f) Vyplněný záznam o úraze vyučujícím odešle zástupkyně školy za uplynulý kalendářní měsíc zřizovateli, zdravotní pojišťovně žáka a příslušnému inspektorátu ČŠI.
- g) Nasvědčují-li zjištěné skutečnosti tomu, že v souvislosti s úrazem byl spáchán trestný čin, nebo jedná-li se o smrtelný úraz podá ředitelka školy hlášení místnímu útvaru ČR, pojišťovně, inspektorátu bezpečnosti práce a zřizovateli.
- h) Lékárničky jsou umístěné ve sborovnách – ve skříních a v dílně – všichni učitelé jsou s jejich umístěním seznámeni.
- i) Přivolání lékařské pomoci – záchraná služba – číslo telefonu – 155

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáka s PAS

Jméno a příjmení žáka:

Datum narození:

Místo trvalého pobytu: Kontaktní údaje na zákonného zástupce/telefon
(v případě zletilého žáka na kontaktní osobu)

Název a adresa školy/školského zařízení, ročník:

Ošetřující lékař/odborný lékař:

(na základě souhlasu zákonného zástupce uváděno pro případ konzultace při vzniku problémové situace např. psychiatr, neurolog, atp.)

Pedagogický pracovník školského poradenského zařízení spolupracující na vytváření „Krizového plánu“:

Třídní učitel:

Druhý pedagog ve třídě:

Asistent pedagoga:

Ostatní vyučující žáka:

Vychovatel/vychovatelka:

Osoby zajišťující specializované činnosti ve škole/školském zařízení (např. fyzioterapeut, speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce, atd.):

Aktuální zdravotní stav žáka:

Aktuální stav žáka (obsahuje popis speciálních vzdělávacích potřeb dle doporučení školského poradenského zařízení):

Popis obtíží žáka (spouštěcí mechanismy vzniku problémových situací u konkrétního žáka v konkrétních situacích, na konkrétních místech, v přítomnosti konkrétních osob, v jejich přístupu apod., např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin, únava a „přetažení“, přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky, nepohodlí, změny aktuálního zdravotního stavu, či jiných faktorů, které ovlivňují jeho aktuální naladění):

Doporučený postup prevence vzniku problémových situací (postup zpracován na základě osobnostní charakteristiky žáka viz „Popis obtíží žáka“ a dle doporučení školského poradenského zařízení, součástí plánu je „záznamový arch“ sloužící jako podklad pro vyhodnocování vhodně nastavených opatření pro prevenci vzniku nevhodného chování žáka, problémového chování či problémové situace):

Doporučený postup v případě, kdy problémová situace nastala (obsahuje popis konkrétních kroků při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnosti jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155):

Podpisy informovaných osob (všech, kteří jsou s žákem v interakci v době jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení):

Podpis žáka:

Podpis zákonného zástupce/kontaktní osoby v případě zletilého žáka:

Místo, datum:

Zpracoval/a:
Podpis ředitele školy:

Záznamový arch

Datum /čas	Co se stalo/průběh problémové situace	Kdo byl kontaktován/kým/ča s	Poskytnutá opatření	Vyhodnocení

Pravidla pro rodiče

- Životní cíl formulujte svému dítěti tak, abyste mu zviditelnili jeho cestu životem
- Oceňujte každé úsilí svého dítěte
- Naučte se naslouchat
- Respektujte city svého dítěte
- Snažte se najít něco, co byste mohli na chování svého dítěte ocenit
- Podělte se o svůj citový prožitek s dítětem
- Buďte vytrvalí v pomoci svému dítěti při jakémkoliv výběru
- Upevňujte vazbu mezi školou a domovem
- Dítě je víc než jeho tělo
- Vytvářejte doma pozitivní prostředí
- Dělejte s dítětem legraci
- Uložte do svého dítěte něco ze sebe
- Když se dítě podceňuje, zasáhněte
- Mluvte o tom, co očekáváte od dítěte a co od Vás může očekávat ono
- Umožněte dítěti podíl na každodenním rozhodování
- Naučte se naslouchat aniž byste vyřkli trest
- Své požadavky říkejte srozumitelně a jednoznačně
- Nezapomínejte, že humor je součástí života
- Nikdy neurážejte své dítě
- Ať dítě pocítí Vaši lásku

Stávající platné dokumenty v resortu MŠMT

STRATEGIE

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 až 2020

<http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010-2018

https://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/dokumenty/narodni-strategie/nspp_2010-2018_v02.pdf

Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018

<http://prevence-info.cz/>

METODICKÉ POKYNY

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)

Metodické doporučení Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen MŠMT) k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů (dále jen „žák“) ve školách a školských zařízeních:

- a) vymezuje aktuální terminologii, která je v souladu s terminologií v zemích EU a začlenění prevence do školního vzdělávacího programu a školního řádu,
- b) popisuje jednotlivé instituce v systému prevence a úlohu pedagogického pracovníka,
- c) definuje Minimální preventivní program,
- d) doporučuje postupy škol a školských zařízení při výskytu vybraných rizikových forem chování dětí a mládeže.

[Metodicke_doporuceni_uvodni_cast.doc](#)

[Priloha_1_Navykove_latky.rtf](#)

[Priloha_2_Rizikove_chovani_v_doprave.doc](#)

[Priloha_3_poruchy_prijmu_potravy.doc](#)

[Priloha_4_Alkohol.doc](#)

[Priloha_5_Syndrom_CAN.doc](#)

[Priloha_6_Skolni_sikanovani.doc](#)

[Priloha_7_Kybersikana.doc](#)

[Priloha_8_Homofobie.doc](#)

[Priloha_9_Extremismus_rasismus_xenofobie_antisemitismus.doc](#)

[Priloha_10_Vandalismus.doc](#)

[Priloha_11_Zaskolactvi.doc](#)

[Priloha_12_Kradeze.doc](#)

[Priloha_13_Tabak.doc](#)

[Priloha_14_Krizove_situace_spojene_s_nasilim.doc](#)

[Priloha_15_Netolismus.doc](#)

[Priloha_16_Sebeposkozovani.doc](#)

[Priloha_17_Nova_nabozenska_hnuti.doc](#)

[Priloha_18_Rizikove_sexualni_chovani.doc](#)

[Priloha_19_Prislusnost_k_subkulturam.doc](#)

[Priloha_20_Domaci_nasili.doc](#)

Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j. MSMT-21149/2016)

<http://www.msmt.cz/file/38988/>

Metodický pokyn MŠMT ČR k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance (Čj.: 14 423/99-22)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví (Čj.: 10 194/2002-14)

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicky-pokyn-ministerstva-skolstvi-mladeze-a-telovychovy-k-jednotnemu-postupu-pri-uvolnovani-a-omlouvani-zaku-z-vyucovani-prevenci-a-postihu-zaskolactvi-predkladaci-zprava-a-text-pokynu>

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků ve školách a školských zařízeních (Čj.: 29 159/2001-26)

<http://www.msmt.cz/dokumenty/metodicky-pokyn-k-zajisteni-bezpecnosti-a-ochrany-zdravi-deti-zaku-a-studentu-ve-skolach-a-skolskych-zarizenich-zrizovanych-ministerstvem-skolstvi-mladeze-a-telovychovy>

VYHLÁŠKY

Vyhláška 197/2016, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů, a některé další vyhlášky

Vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

Anotace - směrem k prevenci:

Školská poradenská zařízení poskytují bezplatně standardní poradenské služby uvedené v přílohách 1-3 této vyhlášky (§1)

Standardní činnost poraden - Informační a metodická činnost spočívá zejména:

- 1) v metodickém vedení práce výchovných poradců, školních metodiků prevence)
- 2) v metodické pomoci při tvorbě preventivních programů
- 3) ve spolupráci se SVP při poskytování služeb pro žáky se SPCH a rizikem vzniku sociálně patologických jevů

Obsah poradenských služeb (§ 2, písm. c) kromě jiných činností se jedná o:

- 1) prevenci a řešení výukových a výchovných obtíží, sociálně patologických jevů (zejména šikany a jiných forem agresivního chování, zneužívání návykových látek) a dalších problémů souvisejících
- 2) se vzděláváním a s motivací k překonávání problémových situací

<http://www.sbirka.cz/POSL4TYD/NOVE/16-197.htm>

Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků

nadaných

[Vyhlaska c. 272016 Sb. o vzdelavani zaku se specialnimi vzdelavacimi potrebami a zaku na danyh.pdf](#)

Vyhláška č.48/2005 Sb., o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

ZÁKONY

Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon), v platném znění

Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních, v platném znění

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/zakon-c65/2017-sb-o-ochrane-zdravi-pred-skodlivymi-ucinky-navykovych-latek_13610_11.html

Další zákony

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

Zákon č. 257/2000 Sb., o probační a mediační službě

Zákon č. 132/1982 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o rodině

Zákon č. 218/2003 Sb., o soudnictví ve věcech mládeže

Zákon č. 40/1961 Sb., trestní zákon

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii

Zákon 89/2012 Sb. Občanský zákoník (zákon o rodině)

Zákon 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích

Zákon 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů